

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 442/2024
02.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Гордане Комненић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Бркић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Владимирци“, са седиштем у Владимирцима, чији је пуномоћник Јелена Николић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1803/18 од 06.09.2018. године, у седници већа одржаној 02.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда Новом Саду Гж1 1803/18 од 06.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу, Судска јединица у Коцељеви П1 53/17 од 04.05.2018. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број .. од 27.02.2017. године, којим је тужилци отказан уговор о раду број .. од 26.09.2013. године, са свим анексима и тужилци, дана 27.02.2017. године, престао радни однос због истека времена на који је заснован, те обавезан тужени да тужилцу врати на рад и накнади јој трошкове парничног поступка у износу од 73.600,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате. Ставом другим изреке, утврђено је да је радни однос тужилце заснован на одређено време уговором о раду .. од 26.09.2013. године постао радни однос на неодређено време код туженог. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужба у делу који се односи на накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора у 2016. и 2017. године у износу од 30.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 30.03.2017. године, повучена. Ставом четвртим изреке, одбијени су као неосновани захтеви за наканду трошкова парничног поступка, и то: пуномоћника тужилце преко досуђеног износа од 73.600,00 динара, до траженог износа од 121.200,00 динара и пуномоћника туженог у износу од 61.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1803/18 од 06.09.2018. године, одбијана је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Шапцу, Судска јединица у Коцељеви П1 53/17 од 04.05.2018. године, у усвајајућем делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је са туженим, дана 26.09.2013. године, закључила уговор о раду на одређено време до 31.12.2013. године, а након тога више сукцесивних анекса тог уговора о раду на одређено време. Тужилца је све време радила на истим пословима Решењем туженог од 28.02.2015. године, тужилци је одобрено породилско одсуство, почев од наведеног датума до навршена три месеца од дана порођаја, а након тога јој је одобрено одсуство са рада ради неге детета до 27.02.2017. године, као дана када је навршено две године од отпочињања породилског одсуства и одређено да се на рад има јавити дана 28.02.2017. године. Решењем од 27.02.2017. године, тужилци је отказан уговор о раду од 26.09.2013.године и сви анекси наведеног уговора, због истека рока на који је уговор закључен, чиме су се стекли услови из члана 175. став 1. тачка 1), члана 192. став 1. тачка 1) и члана 193. став 1. Закона о раду, а сагласно члану 109. став 1. тачка 1) Посебног колективног уговора туженог и одређено да тужилци, са наведеним датумом, престаје радни однос.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су закључили да се у конкретном случају имају применити одредбе члана 37. став 4. Закона о раду, којим су прописани услови за прерастање радног односа закљученог на одређено време у радни однос на неодређено време. Тужилца је закључила уговор о раду на одређено време дана 26.09.2013. године, и након истека тог уговора, на основу више сукцесивно закључених анекса уговора о раду, наставила је да ради код туженог све до 27.02.2017. године, односно радила је дуже од пет радних дана од истека 12 месеци, односно по истеку рока за који је заснован радни однос (26.09.2014. године) наведеним уговором о раду на одређено време. Поред тога, имајући у виду да је утврђен преображај радног односа, нижестепени судови су закључили да тужилци није могао да престане радни однос код туженог, због чега је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду и обавезан тужени да тужилцу врати на рад.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 37. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05, 61/05 и 54/09), радни однос се заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању: сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје на одређено време и слично за време трајања тих потреба, с тим да тако заснован

радни однос непрекидно или са прекидима не може да траје дуже од 12 месеци (став 1.). Под прекидом из става 1. не сматра се прекид рада краћи од 30 радних дана (став 2.). Радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је засновао радни однос (став 4.).

Законом о изменама и допунама Закона о раду, који је објављен у „Сл. гласнику РС“, бр.75/14 од 21. јула 2014. године, а који је ступио на снагу 29. јула 2014. године, измењена је цитирана одредба члана 37. Закона о раду. Том новелираном одредбом, поред осталог, је прописано да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1); да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2). Ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

У конкретном случају, тужиља је са туженим закључила уговор о раду на одређено време и више анекса уговора о раду у периоду 26.09.2013. године до 27.02.2017. године за рад на истоврсним пословима. Тужиља је у периоду дужем од 12 месеци обављала исте послове – послове ..., а и након истека 12 месеци континуираног рада на одређено време, и даље је била у радном односу код туженог и обављала истоврсне послове све до истека одсуства са рада ради неге детета, односно до краја радног ангажовања 27.02.2017. године.

Имајући у виду да Закон о раду, који је био у примени до 28. јула 2014. године дозвољава максимално уговарање рада на одређено време за период не дужи од 12 месеци, закључивање више сукцесивних уговора на одређено време за обављање истих послова, који са прекидима или непрекидно траје више од 12 месеци, представља злоупотребу права (вршење противно циљу) од стране послодавца и указује да се у конкретном случају не ради пословима привременог карактера због повећаног обима посла, сезонским пословима и слично, већ да континуирани рад тужиље у трајању од више година на истим пословима, представља одраз сталне потребе послодавца.

С тога су, по становишту Врховног суда, испуњени услови за преображај радног односа заснованог на одређено време у радни однос на неодређено време применом правила садржаног у члану 37. став 4 ("Службени гласник РС", 24/05... 54/09), који је важио у време настанка спорног односа, будући да је тужиља након континуираног рада од 12 месеци, наставила да ради код туженог 5 радних дана и дуже.

Неосновано се наводима ревизије указује да је тужиља 28.02.2015. године отпочела коришћење породилског одсуства и одсуства ради неге детета, те да тужени, сагласно члану 187. став 2. Закона о раду, није могао да јој откаже уговор о раду, с обзиром да је правилно утврђено да је тужиља наставила да ради дуже од пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос (до 26.09.2014. године).

Како је побијаном пресудом усвојен тужбени захтев и утврђено да је дошло до преображаја радног односа тужиље на одређено време у радни однос на неодређено време, правилно је, као незаконит, поништено решење о отказу уговора о раду бр. .. од 27.02.2017. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад, као и да јој накнади трошкове парничног поступка.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић